

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci žalobce **J. T. K.**, t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, zast. Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou v Hradci Králové, U Soudu 388, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2016, č.j. OAM-5/LE-LE21-K07-2014, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání shora identifikovaného rozhodnutí, jímž mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce se domnívá, že žalovaný postupoval v řízení v rozporu s ustanovením § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Rozhodující příčinou problémů žalobce v zemi původu byla skutečnost, že se obával perzekuce své osoby ze strany státních orgánů, tj. vlády dosavadního prezidenta Josepha Kabily, byť proti němu nebylo vedeno trestní stíhání. Je však obecně známo, že v zemi původu žalobce je dodržování lidských a občanských práv problematické, či spíše dochází k jeho soustavnému porušování. V době prezidentských voleb v listopadu 2011 formálně sice bylo volební právo občanů zachováno, v zemi existovaly a dosud existují i opoziční strany, nicméně faktická svoboda uskutečňována nebyla, když proti opozici, zejména straně UDPS bylo postupováno i násilnou cestou. Prezident může být zvolen dvakrát po sobě na

pětileté období, tj. v roce 2016 se prezident Kabila nemůže o post prezidenta ucházet. Faktem však je, že činí všechny kroky pro oddálení voleb, v zemi sílí násilí, mezinárodní organizace, jakož i Evropský parlament již v průběhu roku 2015 i 2016 přijímá vůči jeho vládě politická opatření. V tomto světle je tvrzení žalobce o průběhu voleb v roce 2011 a hodnověrnost jím uváděných skutečností o stavu v zemi původu nutno hodnotit.

Dále žalobce uvedl, že byt' se v zemi původu jedná o poloprezidentský systém, fakticky byl poprvé prezident J. Kabila zvolen v roce 2006, 5 let poté, co se ujal vlády po svém zemřelém otci, který byl prezidentem v letech 1997 až 2001. Aby si zajistil vysokou pravděpodobnost svého zvolení, změnil prezident v lednu 2011 dvoukolový systém volby na jednokolový, z něhož opět vzešel jako vítěz a zemi vede doposud a jak shora uvedeno, činí kroky k tomu, aby tomu tak bylo i nadále v rozporu s přijatou demokratickou zásadou. Vysoké posty na všech úřadech jsou již několik let obsazovány jeho příznivci, zejména z řad politické strany PPRD a PALU. Ochrana práv občanů ze strany policejních složek je minimální, což koresponduje i se zprávami opatřenými žalovaným, tj. že i příslušníci policie perzekuuji zastánce opozice, aby tak získali pro sebe majtkový prospěch.

Za této situace tak žalobce logicky předpokládal, že osoby, které jej zadržely, jsou buď z řad ANR či jiných státních či politických složek podporujících stávajícího prezidenta. Tvrzení žalovaného, že si žalobce ve svých výpovědích při prvotním pohovoru a následném dne 25. 1. 2014 odporuje, nemůže dle jeho názoru obstát. Je zcela zřejmé, že žalovaný se cíleně dotazoval na totožné otázky ve snaze „chytit“ jej na detailech popisu události více než 2 roky starých. Nadto za situace, kdy žalobce byl při druhém pohovoru ve zřejmě ne příliš dobrém psychickém rozpoložení, kdy se krátce před pohovorem (2 dny) dozvěděl o smrti svého otce

Žalovaný dle názoru žalobce nedostatečně posoudil možnosti využití vnitřní ochrany žalobcem v zemi původu vzhledem k posouzení možnosti domáhání se ochrany u státních orgánů v zemi původu a toto si odůvodnil jednoduchým odkazem na neuvěřitelnost a účelovost tvrzení žalobce. Mezinárodní ochrana je institutem pro osoby, které nemohou ochranu získat v zemi svého původu od státu nebo strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, které ovládají stát nebo podstatnou část území státu (poskytovatelé ochrany dle čl. 7 Směrnice Rady 2004/83/ ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany; dále jen „kvalifikační směrnice“). O mezinárodní ochranu tedy většinou žádají právě osoby, vůči kterým jednaly státní orgány v jejich zemi původu diskriminačně a nepostupovaly v souladu se zákony, a z tohoto důvodu žádají o udělení mezinárodní ochrany v České republice. K postupu státních orgánů v zemi původu žalobce proto musí žalovaný v řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu také přihlídnout. Je zcela irelevantní, zda se žalobce účastnil jedné, dvou či více manifestací či jiných akcí na podporu opozičního prezidentského kandidáta či kritiky vlády prezidenta Kabily. Rozhodující je, zda z objektivního pohledu jsou v Demokratické republice Kongo dodržována zásadní lidská práva, tj. i svoboda projevu, volební právo, ochrana před bezdůvodným pronásledováním za uplatňování politických a těchto práv. Z žalobcem uváděných skutečností, stejně jako ze zpráv opatřených žalovaným, však vyplývá, že nejsou.

Přestože žalovaný takové zprávy opatřil, vychází jen z některých informací v nich uvedených a ty, které jsou rovněž obsaženy a svědčí o porušování lidských práv v zemi původu žadatele, necituje, nebo je bagatelizuje, či k nim nepřihlíží a odkazuje na některé jiné zprávy, které jsou pro něj hodnověrnější. Přitom v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81 musí být informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany v maximální míře a to tím spíše, že žalobce v rámci seznámení se s podklady rozhodnutí s informacemi opatřenými žalovaným uvedl, že nesouhlasí s těmi informacemi, které poskytuje ambasáda ČR, neboť podle něj nejsou pravdivá. Jsou v nich uvedeny obecné věci, jednotlivé případy nejsou tolik uváděny.

Žalobce dále zdůraznil, že měl problémy ve své zemi původu, kde se musel s pomocí otce ukrývat. Pokud žalovaný konstatuje, že jej rodina navštěvovala, nic takového žalobce netvrdil. Tento i při svém prvotním výsledku uvedl, že „byl s rodinou v pravidelném kontaktu“. Tato skutečnost nijak nezpochybňuje to, že se nemusel ukrývat. Za situace, kdy otec pracoval dříve ve státních složkách, měl i v roce 2011 kontakty a podařilo se mu synovi zajistit možnost vycestování na pas a vízum, které pro něj obstaral. Jestliže žalobce nebyl oficiálně trestně stíhán, není na tom ničeho zarážejícího, tím spíš při stavu korupce v zemi a nefungujícího správního aparátu. Je pochopitelné, že v případě, kdy se žalobce snažil domoci zákonného postupu ve volbách a byl při tomto zachycen a následně neznámými osobami držen proti své vůli, jevílo se mu pravděpodobné, že jsou osoby, které jej takto omezují na svobodě, spojeny s orgány policie či ANR. Dle názoru žalobce měl v návaznosti na to žalovaný zjistit, zda mohl žalobce mít odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu ze strany původců pronásledování, případně, zda zde byl kauzální nexus mezi pronásledováním a jedním z azylově relevantních důvodů pronásledování podle § 12 zákona o azylu. Dle bodu 9 Doporučení v oblasti mezinárodní ochrany ze dne 7. května 2002 Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR): „Co předně znamená „opodstatněná obava z pronásledování“ závisí na konkrétních okolnostech každého individuálního případu.“ Žalobce se domnívá, že byly jeho obavy z pronásledování ve spojení se stavem v zemi po dobu vlády prezidenta Kabily a v průběhu voleb odůvodněny.

Dále žalobce připomenul, že dle č. 9 odst. 2 písm. a) kvalifikační směrnice za pronásledování ve smyslu odstavce 1 může být považováno také použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního. Žalobce také poukázal na ust. čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice. S ohledem na výše uvedené nemohl ani žalobce vyhledat ochranu v zemi původu, neboť v zemi neexistuje jiný systém, než vytvořený prezidentem a vládnoucími politickými uskupeními jej podporujícími. Žalobce přitom odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. Azs 74/2009-51 ze dne 9.2.2010. Jelikož pronásledování žalobce hrozilo ze strany státních orgánů ani vnitřní přesídlení by jeho problémy v zemi původu nevyřešilo.

Žalobce dále nesouhlasil s odůvodněním rozhodnutí žalovaného, který uvádí, že má vážné pochybnosti o údajných obavách žadatele z ohrožení a považuje jeho žádost za účelovou ve snaze legalizovat si v České republice pobyt. Žalobce opustil svou zemi původu z důvodu obav z pronásledování a vážné újmy, která mu hrozila. Žalobce není osobou, která by se před podáním žádosti o mezinárodní ochranu dlouhodobě zdržovala na území České republiky bez povolení k pobytu a snažila se tento pobyt určitým způsobem zlegalizovat (přičemž ani v těchto případech se

nemusí vždy jednat o žádost zjevně nedůvodnou). Skutečnost, že po dobu 2 let pobýval žalobce v Rusku, mu nelze přičítat k tíži. Jak uvedl, vycestoval po době skrývání ve své zemi do země, kam mu to umožňovalo otcem zajištěné vízum. Dokud jej otec podporoval finančně, v Rusku studoval. Nicméně otec již neměl nadále takový dostatek prostředků, aby mohl žadateli hradit školné v dosavadní výši. Protože žalobci bylo zřejmé, že by musel v takovém případě odcestovat z Ruska zpět do země původu, zajistil si doklady pro možnost vycestování do země EU. Fakticky mu bylo jedno, o jakou zemi v rámci Evropské unie se bude jednat, předpokládal, že práva uprchlíků v jakékoliv členské zemi budou respektována.

Dále upozornil, že v případě, že by správní orgán dostatečně posoudil, zda má žalobce odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu z důvodu azylově relevantních dle ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, a neshledal by důvody pro udělení azylu, žalobce nepochybně splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany dle ust. §14a odst. 1,2 citovaného zákona. Žalobci by v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, obává se zabití, případně zajištění státními orgány a mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Ve světle současné situace v Demokratické republice Kongo je třeba /byť si je žalobce vědom toho, že žádost hodnotí žalovaný k datu svého rozhodování/ posuzovat se zřetelem na ust. § 75 s.ř.s., tj. zásadou non refoulement. Žalobce opustil zemi původu z důvodu obav z pronásledování a vážné újmy, přičemž v případě, že by k jednání státních orgánů, které ho k opuštění zemi původu vedlo, nebylo došlo, nebyl by ani žadatel zemi původu opustil a nežádal by o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V případě, že by nyní byl vrácen, je vážnou újmu zcela jistě ohrožen, když stav v zemi původu od odchodu žalobce z ní se v průběhu let 2013-2016 ještě zhoršil, o čemž svědčí mimo jiné i Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2016 o Demokratické republice Kongo.

V písemném vyjádření k žalobě vyslovil žalovaný nesouhlas s obsahem žaloby a zdůraznil, že při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. Protokoly ze dne 29. 9. 2014 a ze dne 9. 3. 2016 obsažené ve správním spise dokládají, že žalobce byl řádně seznámen s podkladovými informacemi pro vydání rozhodnutí a s jejich obsahem. Uvedl stejně jako nyní v žalobě, že součástí zpráv dle jeho názoru není vše, co se v zemi jeho původu děje, že v zemi dochází k dalším skutečnostem, které ve zprávách zachyceny nejsou. Nicméně nijak je nekonkretizoval a neuvedl další skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz pro rozhodování ve věci. Nelze pak klást k tíži žalovanému, že žalobce této možnosti nevyužil. Žalovaný odmítl, že by část informací, které plynou z opatřených zpráv, bagatelizoval či k nim vůbec nepřihlížel. Naopak z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný správní orgán veškeré informace z podkladových zpráv zhodnotil ve svém souhrnu a současně v konfrontaci s výpověďmi žalobce. Z podkladových zpráv (viz informace Human Rights Watch, Freedom House, Amnesty International) plyne výskyt řady negativních jevů zasahujících i oblast dodržování lidských práv v Demokratické republice Kongo (DRK), nicméně tato skutečnost nezakládá důvodnost předpokladu, že právě žalobce bude v případě návratu nucen čelit jejich konkrétním projevům. V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS č. j. 3 Azs 303/2004 ze dne 21. 7. 2005.

Žalovaný odkázal na obsah žalobcových sdělení, z nichž jednoznačně vyplývá, že zemi původu v roce 2012 opustil jednak z důvodu obav o svůj život, jelikož se účastnil manifestací v rámci volební kampaně v roce 2011 na podporu prezidentského opozičního kandidáta Etienna Tshisekediho. Žalovaný obsah jeho tvrzení nepominul. Poukázal a velmi podrobně popsal rovněž podstatné nesrovnalosti a zásadní rozpory mezi jednotlivými výpověďmi žalobce, které mají vliv na celkovou přesvědčivost žalobcových tvrzení o jeho problémech v zemi původu. Dle názoru žalovaného neobstojí tvrzení v žalobě, které odůvodňuje nesrovnalosti a rozpory ve výpovědích žalobce jeho špatným psychickým rozpoložením v době konání druhého pohovoru, jelikož se dva dny před konáním pohovoru dozvěděl o smrti svého otce. Žalovaný nepopírá a je pro něj i lidsky pochopitelné, že takováto nešťastná skutečnost každého člověka negativně psychicky zasáhne a může mít vliv na jeho chování a přemýšlení, nicméně na začátku konání druhého pohovoru ze dne 25. 1. 2016, tuto informaci žalobce pracovníkovi správního orgánu sdělil a současně uvedl, že i přesto na provedení pohovoru trvá. Z obsahu učiněných pohovorů ze dne 16. 1. 2014 a ze dne 25. 1. 2016 vyplývají značné rozpory, ty nebyly odstraněny ani za situace, že správní orgán na ně žalobce výslovně upozornil a byla možnost mu tyto rozpory vysvětlit.

Co se týče námitky nedostatečného posouzení možnosti vnitřní ochrany, žalovaný odkázal na Informaci MZV ČR č.j. 98865/2015-LPTP, ze dne 21. 5. 2015, která je součástí správního spisu, ze které plyne, že *„čelí-li někdo v DRK potížím při kontaktu se státními orgány nebo z důvodu zhoršené bezpečnostní situace (některé oblasti na východě DRK), je možné se přestěhovat do jiné části země (DRK má velikost zhruba západní Evropy a naprostá většina území je bezpečná).“* Dále v tomto kontextu žalovaný odkázal na usnesení NSS ze dne 17. 5. 2012, č.j. 7 Azs 19/2012-22. Dle soudní praxe pak obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování, navíc ještě za situace, kdy se žalobce ani účinně neobrátil se svými problémy na domovské orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Žalobce si navíc ani nebyl jistý, zda se jednalo o příslušníky státních orgánů (ANR), kteří ho zadrželi. V tomto ohledu žalovaný popsal rozpory ve výpovědích velmi podrobně na str. 10 napadeného rozhodnutí. Navíc žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce v rozporu s prvním pohovorem uvedl v následujícím druhém pohovoru, že jeho účast na oněch manifestacích byla spíše pasivní povahy, nelze z jeho výpovědi vyvodit, že by byl aktivním podporovatelem či členem opoziční strany v zemi původu. Navíc pouhá účast žalobce na politických demonstracích, není sama o sobě pronásledováním ve smyslu § 12 zákona o azylu, pokud vůči jeho osobě nevyvolala odezvu státní administrativy, která by znaky pronásledování naplňovala. Žalovaný považoval za zásadní skutečnost, že žalobce po dobu celého dalšího roku po tvrzeném zadržení setrval na území své vlasti a nezmínil se o konkrétních obtížích se státními orgány či jinými osobami, které by za tuto dobu měl. Navíc bezproblémově mu byl jeho otcem vyřízen cestovní doklad a vízum do Ruské federace (bez nutnosti navštívit velvyslanectví země) a následně na základě těchto dokladů bezproblémově ze země původu bez jakýchkoliv překážek a obtíží se státními orgány letecky vycestoval. O palčivosti jím uváděných problémů a obav v zemi původu, kterými by byl donucen požádat o mezinárodní ochranu již v prvním státě mimo území státu jeho původu, nesvědčí ani fakt, že po dobu od 29. 10. 2012 do 31. 12. 2013, po kterou pobýval v Ruské federaci, žádné problémy nepociťoval a žádost o udělení mezinárodní

ochrany nepodal. Všechny skutečnosti výše uvedené dle žalovaného nesvědčí ve svém souhrnu o cíleném, státní moci prováděném či podporovaném pronásledování žalobce ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 s.ř.s., když žalobce i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas a usoudil následovně.

Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě výše uvedených informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Krajský soud se připojil k názoru žalovaného, dle něhož žalobce výslovně sdělil, že nebyl nikdy členem žádné politické strany ani jiné organizace, uvedl pouze, že sympatizoval se stranou UDSP a pouze se účastnil demonstrací. A při jedné demonstraci byl zadržen. Žalovaný se ve svém rozhodnutí na straně 8 a 9 podrobně zabýval politickou situací Demokratické republiky Kongo se závěrem, že k zatýkání běžných politických aktivistů zde nedochází, přičemž osobní nebo ekonomické motivy často hrají roli u toho posouzení, co vypadá na první pohled jako politická represe. Žalovaný přitom zdůraznil, že pečlivě posoudil všechny výpovědi jmenovaného, které byly učiněny v průběhu řízení, a to nejenom jednotlivě, ale i v jejich vzájemných souvislostech a rovněž i ve vztahu k informacím, které si o v zemi původu pořídil. Na základě výsledků tohoto posouzení pak shledal značné množství velmi zásadních rozporů, které se v průběhu správního řízení v těchto výpovědích žalobce objevily, a které nelze považovat za bezvýznamné. Nesrovnalosti se týkaly jednotlivých konkrétností při jeho účasti na demonstracích, a to jak věcných tak časových. Odlišné údaje uváděl žalobce jejich v případě jeho sdělení ohledně svého zadržení. Krajský soud přisvědčil názoru žalovaného, že nesrovnalosti žalobce v jeho jednotlivých výpovědích způsobují nesporně nevěrohodnost jeho tvrzení. Lze se tedy přiklonit k názoru správních orgánů, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl takové skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že byl ve své vlasti pronásledován kvůli uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.

V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že

by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Ze správního řízení totiž vyplynulo, že žalobce neuvedl, že by měl ve své vlasti jakékoliv potíže z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině. Žalobce jako jediný důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedl obavu o svůj život, jelikož ho v zemi původu hledá současná vláda kvůli jeho účasti na demonstraci konané v rámci volební kampaně v roce 2011. Krajský soud se rovněž přiklonil k názoru žalovaného, že žalobce vycestoval z vlasti na základě uděleného ruského víza do Ruské federace za účelem studia. Studium však z finančních důvodů ukončil. O mezinárodní ochranu požádal v České republice za situace, kde bez platného víza či povolení k pobytu vstoupil na její území a byl zde zadržen policií, takže s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Lze se proto přiklonit k názoru správních orgánů, že důvodem žádosti žalobce o mezinárodní ochranu byla pouze jeho snaha o legalizaci pobytu. Z ničeho tedy nelze dovozovat, že by žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu z důvodu nebezpečí porušování jeho základních lidských práv.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu žalobci dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“. Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, č.j. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, č.j. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, č.j. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl

stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud žalovaný odůvodnil, že žalobce neuvedl žádné okolnosti, které by svědčily o tom, že jeho osobní a rodinná situace jej nějakým způsobem výjimečná s ohledem na existenci okolností odůvodňujících udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Žalobce je dospělou plně právně způsobilou osobou a jeho zdravotní stav je dle jeho vlastního prohlášení dobrý. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 13) žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že v době rozhodování o žádosti žalobce se nevyskytly žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma. Žalovaný se rovněž na straně 15 napadeného rozhodnutí zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Krajský soud se přiklonil k jeho závěru, že takové nebezpečí žalobci nehrozí. Souhlasil rovněž s názorem, že ze skutečností, že v některé zemi panuje problematická situace v oblasti ochrany lidských práv, nelze rozhodně vyvozovat, že všichni obyvatelé této země jsou státními orgány pronásledováni ve smyslu zákona o azylu či mezinárodních právních předpisů. Je rovněž zřejmé, že každou žádost je nutno posuzovat individuálně a důvody pro

doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení reálně a bezprostředně po návratu do vlasti hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí, anebo může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které však nelze dopředu předjímat. Navíc žalovaný nemohl uvěřit tvrzením žalobce uvedeným v jednotlivých výpovědích, neboť v nich spatřoval neslučitelné rozpory. Krajský soud přisvědčil názoru žalovaného, že nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobce byl v případě svého návratu do vlasti jakkoliv postižen za svoji azylovou žádost v zahraničí. Žalovaný opíral své závěry o informace o zemi původu, které si v rámci správního řízení opatřil. Tyto důkazy pak podrobně rozebral na straně 15 až 17 napadeného rozhodnutí a krajský soud se s hodnocením informací z těchto důkazů zjištěných ztotožňuje. Žalovaný tak v souladu se zákonem konstatoval neexistenci důkazů o systematickém týrání, včetně zadržování, špatného zacházení, neúspěšných žadatelů o azyl, kteří se vracejí do Demokratické republiky Kongo a neexistenci informací o vracejících se osobách, které by byly po návratu do této země vystaveny špatnému zacházení nebo mučení. Žalovaný rovněž důvodně poukázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 21. 5. 2015, která uvádí, že čelí-li někdo v zemi potíží z důvodu zhoršené bezpečnostní situace, je možné se přestěhovat do jiné části země, přičemž Demokratická republika Kongo má zhruba velikost západní Evropy a většina území je bezpečná. Žalovaný rovněž upozornil na to, že žalobce žil celý svůj život v hlavním městě země Kinshase, a vůbec se nezmiňoval o tom, že by někdy pobýval v místech zasažených konfliktem nebo že by v takových místech žili jeho příbuzní. Není tedy důvod, aby se právě do těchto míst vůbec vracel.

Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Přiklonil se k jeho závěru, že doplňkovou ochranu v uvedených případech lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí a může nastat pouze v případě přidružení jiných okolností, které nelze předjímat. Je současně nepochybné, že z podkladových zpráv, které měl žalovaný v průběhu správního řízení k dispozici, plyne výskyt řady negativních jevů z oblasti dodržování lidských práv v zemi původu žalobce, tato skutečnost však sama o sobě neznamená, že žalobce bude v případě návratu do své vlasti čelit takovým konkrétním projevům.

Ke svému tvrzení o tom, že se situace v zemi původu od odchodu žalobce v průběhu let 2013 až 2016 ještě zhoršila, navrhl žalobce provést důkaz Usnesením Evropského parlamentu ze dne 10. 3. 2016 o Demokratické republice Kongo. K tomu krajský soud především uvádí, že daný důkaz existoval již před vydáním napadeného rozhodnutí, a proto mu nic nebránilo, aby jej předložil žalovanému v průběhu správního řízení, žalobce však tak neučinil. Přitom žalobce byl v průběhu správního řízení řádně seznámen s podkladovými informacemi pro vydání rozhodnutí. Postup žalovaného tak odpovídal požadavkům zachyceným judikaturou Nejvyššího správního soudu – rozsudek ze dne 6. 3. 2012, č.j. 8 Azs 6/2012-27. Navíc odkaz žalobce na uvedené usnesení je pouze obecný bez bližšího konstatování, co by jím mělo být konkrétně ve vztahu k žalobci prokázáno. Krajský soud tedy neshledal důvod pro provádění tohoto důkazu v přezkumném soudním řízení a odmítl jej pro nadbytečnost. Navíc ze shora uvedeného jednoznačně vyplývá, že informace a

podklady, které žalovanému sloužily jako argumenty pro vyslovené právní závěry, jsou objektivní a transparentní. Lze tak mít za to, že postup a závěry žalovaného odpovídají konkrétním okolnostem daného případu.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. únor 2017

JUDr. Magdalena Ježková v.r.
samosoudkyně